

İş Müfettişince Düzenlenen Tutanak ve Rapora İtirazda Hukuki Yarar Şartı Aranır mı?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

24 Eylül 2023

Sirküler No: 883

Sirkülerimizi Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin bir kararı ile (Esas No: 2022/3386, Karar No: 2022/4080, Tarihi: 28.03.2022) açıklamaya çalışacağız.

Davacı vekili, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulunun 11-18.07.2017 tarihinde birinci teftiş ve 16-17.08.2017 tarihinde gerçekleştirilen 2.teftiş sonrasında 82322,09 dosya no üzerinden iş müfettişleri tarafından düzenlenen raporların ve tutulan tutanakların işçilerin fazla mesai alacaklarına ilişkin kısımlarına [4857 sayılı İş Kanunu](#) 92/3. Mad. uyarınca itirazlarının kabulüne, rapor ve tutanakların iptaline karar verilmesini talep ve dava talep etmiştir.

Davalı vekili, dava konusu teftiş raporunun 30.01.2018 tarihinde davacı işverene tebliğ edildiğini, ilgili mevzuat uyarınca dava açma sürelerinin 30 gün olduğunu, davacının davayı 02.03.2018 tarihinde açtığını, teftiş raporunun süre itibarıyla kesinleştiğini, mahkeme davanın esasına girse dahi bu tip davalarda davalı kurumun taraf sıfatı bulunmadığını, bu tür davaların taraflarının işçi ile işveren olduğunu, mahkeme aksi kanaatteyse dahi dava konusu raporda adı geçen 169 işçinin de davaya dâhil edilmesi gerektiğini, aksi halde davanın usul şartlarının oluşmayacağını, dava konusu rapor düzenleyen İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın adresinin İzmir'de olduğunu, davanın yetkili İzmir Asliye Hukuk Mahkemelerine yetkisizlikle gönderilmesi gerektiğini, dava konusu raporun işçi alacaklarına ilişkin kısımları hakkında taraflara dava açma hakkı tanındığını, raporun tamamının iptali için dava açılmayacağını, işçilerin 45 saat üzerinde olan haftalık çalışma süresi gibi tespitlerle ilgili olarak itiraz ve dava açma hakkı olmadığından kendilerinin de bu hususlarda savunma yapmayacaklarını, rapor düzenlenirken 68 işçinin ifadesine başvurulduğunu, bu durumda davacının yeniden tanık dinletmesine gerek olmadığını ve kendilerinin de muvafakatlerinin olmadığını, iş yerinin denetlenmesi sırasında tutulan 18.07.2017 ve 17.08.2017 tarihli tutanaklardaki maddeler halinde belirtilen hususlara işveren vekili Avukat tarafından itirazda bulunulmadığını, şerh düşülmediğini ve imzası ile tüm noksanlıkların teyit edildiğini, vekil tarafından noksanlıkların giderilmesi için süre talep edilmiş ve kendilerine süre

verildiğine dair mehil yazısının da vekile elden tebliğ edildiğini, işçilerin 20.07.2017 – 31.07.2017 tarihleri arasında yaptıkları fazla mesailerin de henüz hesaplanmadığı için ödenmediğini tutanakta yer alan imzası ile ikrar ettiği savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece özetle, iş müfettişi raporlarının işçilerin alacaklarına yönelik kısımlarına karşı işçi ya da işveren tarafından açılacak davaların yerine göre eda davası yerine göre ise menfi tespit davası özelliği gösterdiği, her halükarda bu davaların taraflarının işçi ve işveren olduğu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün bu davalarda taraf sıfatı bulunmadığı, gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince, özetle, verilen kararda usul ve Kanuna aykırılık bulunmadığı, gerekçesiyle davacı başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararını davacı taraf **temyiz etmiştir. İş Müfettişi tarafından tutulan tutanaklar ile düzenlenen raporların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına tarafların otuz gün içinde itiraz hakkı mevcut olup, bu kapsamda açılan davalarda ayrı bir hukuki yarar şartı aranmaz. İşçi şikâyeti veya genel nitelikteki teftiş sonucu işyerinin genel uygulamasının belirlendiği tutanak veya raporlara karşı dava, sadece Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı aleyhine açılabilir. Tespite dair hakkın ilgilendirdiği işçilerin davaya dâhili gerekmez. İşçinin şikâyeti üzerine o işçinin haklarının miktar olarak açık biçimde belirlendiği hallerde ise işveren tarafından açılacak itiraz davasının, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yanında işçiye de yöneltmesi gerekir.**

Somut uyuşmazlıkta, dava konusu iptale ilişkin rapor, işçi şikâyeti üzerine işyerinin genel uygulamasını belirlemeye yönelik olarak iş müfettişliğince hazırlanmış olup davanın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yerine Türkiye İş Kurumu'na yöneltilerek sonuçlandırılması hatalıdır.

Mahkemece, [6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu](#)'nun 124. maddesi kapsamında hasımda yanılma nedeniyle dava Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yönlendirilerek taraf teşkili sağlandıktan sonra yargılama yapıp sonuca gidilmelidir. Kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

Sonuç olarak, bu kararda da görüleceği üzere iş müfettişlerince düzenlenen tutanak ve raporların işçi alacaklarına ilişkin kısımlarına karşı açılan davalarda **hukuki yarar şartına** bakılmamaktadır.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/is-mufettisince-duzenlenen-tutanak-ve-rapora-itirazda-hukuki-yarar-sarti-aranir-mi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 06:17 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net